

PREPOROD

www.sindikats-preporod.hr

Riječ
predsjednika

It takes two to tango

Da u prosvjetnim vlastima postoje oni kojima je Sporazum tri sindikata i Vlade pao, kao previše začinjena hrana na osjetljiv želudac, jasno je bilo svima koji su sudjelovali pri njegovu donošenju, ali i onima koji su cijelu priču sa strane pažljivo pratili. Postojanje istih postalo je očito nakon u užujku održanog sastanka „sindikalne trojke” s premijerovim savjetnikom Zvonimirom Frkom Petešićem. Od tog se sastanka retorika vladajućih prema našim sindikatima zaoštrila. Naše su prosvjede i štrajkove pratile prvo prijetnje i zastrašivanja, a potom i ka-
žnjavanje onih koji su u akcijama sudjelovali.

Odakle takva iznenadna promjena kursa prema naša tri sindikata? Je li u pozadini nezadovoljstvo vlasti prema našim akcijama izazvanim najavom ocjenjivanja i pre niskim koeficijentima ili se možda radilo o još nečemu? Na zadnjem smo sastanku čuli od Radovana Fuchsa, da je našim sindikatima premijer zamjerio to što se mi nismo držali „dogovora” prema kojem će oni „povući ručnu” po pitanju ocjenjivanja, a mi zauzvrat potpisati Dodatak I. TKU-a. Još je ministar dodao da je on bio taj koji je premijera s „nagodbom” upoznao. Ja sam navodno bio onaj tko je „nagodbu” predložio.

Očito je netko, a taj je ministar, iz više naših razgovora, nešto krivo „pohvatao”. Nikakve „nagodbe” nije bilo. Zadnji sam koji bi ovako nešto mogao predložiti! U našem sindikatu odvajkada provodimo izjašnjavanje članstva prije potpisivanja bilo kakvog ozbiljnijeg aranžmana s vlašću. I uvijek postupimo u skladu s voljom svojih članova. Članstvo se opredijelilo protiv potpisivanja Dodatka I. i tu se nema što dodati ni oduzeti. Isto je odlučeno u svim obrazovnim sindikatima.

Dosta toga, nakon što je stigla ministrova Odluka o sastavu Povjerenstva za ocjenjivanje, vodi prema zaključku da je nekima jako stalo da se odnos između naša tri sindikata i vlasti vrati na stanje prije 10. lipnja. Jednostrano proširivanje Povjerenstva i uvrštavanje u njegov sastav predstavnica četvrtog sindikata – nije ništa drugo nego provokacija onih koji su bili i ostali razočarani Sporazumom. Njihov je plan bio da naša tri sindikata završe u neuspješnom štrajku, a to bi onda rezultiralo propitivanjem odgovornosti unutar naših organizacija. Sve je trebalo dovesti do zamjene postojećeg vodstva onima koje će vladajući imati pod svojom kontrolom.

Sporazumom je, unatoč njegovim manjkavostima, trasiran put naših budućih akcija. Dosta će mudrosti, strpljivosti i odlučnosti trebati da se riješi svako od njime obuhvaćenih pitanja. Skandalozna Odluka pokazuje da od svojih „pučističkih” planova nisu odustali oni kojima nikakav dogovor s naša tri sindikata nije odgovarao. Jednom je od njih na zadnjem sastanku na Sveticama čak izletjelo: „Bolje da Sporazuma nije ni bilo!”

Naša su se tri sindikata dogovorila da će odgovor na Odluku biti zasad suzdržan. Umjesto verbalne paljbe, odlučili smo o svemu prvo uljučeno informirati premijera. Uostalom, u njegovu je ime Radovan Fuchs zaključio Sporazum s nama. Ovim smo redoslijedom poteza željeli još jednom dati priliku mirnom rješavanju našeg spora s vladajućima. Hoće li od toga biti koristi, vidjet će se u narednim danima i tjednima. Čvrsto smo opredijeljeni ovaj spor rješavati dogovorom. Ali: *It takes two to tango!*

SASTAV POVJERENSTVA ZA OCJENJIVANJE

Prvi problemi s implementacijom sporazuma

Odluka o imenovanju članova Povjerenstva za predlaganje modaliteta uređenja pitanja ocjenjivanja u sustavu obrazovanja i znanosti predstavlja kršenje točke III. Sporazuma gdje je nedvosmisleno rečeno da će stranke sporazuma, Vlada s jedne strane i predstavnici triju obrazovna sindikata s druge strane, zajednički formirati Povjerenstvo od predstavnika strana potpisnika Sporazuma. Iz Odluke nije jasno koga u radu Povjerenstva predstavlja deset pridodanih članova

O d samog je početka dosta toga upućivalo na zaključak da se pojedincima iz vrha prosvjetne administracije ne žuri oko realizacije Sporazuma zaključenog 10., a potpisanog 13. lipnja. Pitanje je bi li i kada došlo do sastanka da se sindikati nisu obratili Ministarstvu sa zahtjevom za njegovim održavanjem. Prosvjetnu su vlast na sastanku s predstavni-

cima tri sindikata (Zrinko Turalija, Matija Kroflin i Željko Stipić), održanom 16. srpnja, predstavljali državni tajnici Zrinka Mužinić Bikić i Stipe Mamić. Na sastanku je bilo očito da dvije strane različito gledaju na institut ocjenjivanja predviđen novim Zakonom o plaćama u državnoj službi i javnim službama. Predstavnicima Vlasti nije sporno uvođenje novog načina vrednova-

nja, no njima nije jasno kako bi se ono točno trebalo provoditi u obrazovanju. Sindikalisti su od predstavnika vlasti čuli da se po izradi Pravilnika o posebnim kriterijima ništa još nije napravilo.

Sa sindikalne su strane iznesena stajališta da bi Sporazumom predviđeno Povjerenstvo trebalo što prije krenuti s radom, da je sindikatima jedino prihvatljivo rješenje izmjena članka 2. Zakona o plaćama, gdje bi se među izuzetom od ocjenjivanja trebali naći i svi radnici u znanosti i obrazovanju, te da su sindikati pripremili tzv. „kompenzacijski model” ukoliko bi se dogodilo da se u pojedinim javnim službama, za razliku od obrazovanja i znanosti, krene s ocjenjivanjem. Na posljednje je stajalište burno reagirao Stipe Mamić. Iz njegove se negativne reakcije dalo zaključiti da su u Ministarstvu skloni rješenju prema kojem bi, ako s ocjenjivanjem krenu sve ostale javne službe, znanost i obrazovanje priključili svima ostalima. Na kraju sastanka dogovoreno je da će za desetak dana Ministarstvo i tri sindikata predložiti svoje predstavnike u sastav Povjerenstva.

Nekorektna Odluka

Sindikati su 25. srpnja predložili članove u sastav Povjerenstva. U ime Sindikata znanosti i visokog obrazovanja predloženi su Matija Kroflin, Vilim Ribić i Karla Žigman, u ime Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Zrinko Turalija, Zvonimir Lončar, Marija Jozić-Mihaljević i Mirela Matijević Erceg te u ime Sindikata Preporod Željko Stipić, Željka Kollert i Marija Veronkica Cvjetković. Kako predstavnici prosvjetne vlasti nisu, u skladu s dogovorom, imenovali svoje predstavnike, tri su sindikata 1. rujna dopisom upozorili Ministarstvo na problem kašnjenja. Dan kasnije, 2. rujna, sindikati su se opet

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE, zastupana po prof. dr. sc. Radovanu Fuchsu, ministru znanosti, obrazovanja i mladih (u daljnjem tekstu: Vlada RH)

i
NEZAVISNI SINDIKAT ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA, zastupan po Predragu Markoviću, predsjedniku Velikog vijeća,
NEZAVISNI SINDIKAT ZAPOSLENIH U SREDNJIŠKOLAMA HRVATSKE, zastupan po Zrinku Turaliji, predsjedniku,
ŠKOLSKI SINDIKAT PREPOROD, zastupan po Željku Stipiću, predsjedniku,

zaključili su 10. lipnja 2025. godine u Zagrebu

SPORAZUM

kojim utvrđuju međusobne obveze i smjernice daljnjeg djelovanja, sve u svrhu zaštite interesa zaposlenika, očuvanja stečenih prava radnika, poticanja kvalitetnog socijalnog dijaloga te osiguravanja predviđivosti i pravednosti u procesima reformi i donošenja propisa i unapređenja javnog sustava obrazovanja i znanosti.

I.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da će Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih u suradnji s Nezavisnim sindikatом znanosti i visokog obrazovanja definirati ključne probleme i nejednakoosti u pozicioniranju koeficijenta nenastavnog i neznastvenog osoblja u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, a radi jednoobraznog postupanja prema svim visokim učilištima i javnim znanstvenim institutima.

II.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih i sindikati potpisnici ovoga Sporazuma obavezuju se da će najkasnije do 1. rujna 2025. godine formirati zajedničku radnu skupinu s ciljem analize stanja i nalaženja mogućih rješenja za unapređenje materijalne pozicije zaposlenih u obrazovanju i znanosti.

III.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da se zbog složenosti i kompleksnosti primjene sustava ocjenjivanja rada službenika i namještenika isti privremeno neće primjenjivati u sustavu obrazovanja i znanosti, a potpisnici ovoga Sporazuma zajednički će formirati Povjerenstvo sastavljeno od svojih predstavnika koje će predložiti modalitet uređenja pitanja ocjenjivanja u sustavu obrazovanja i znanosti koji će Vlada Republike Hrvatske razmotriti prilikom predlaganja propisa.

IV.

Vlada Republike Hrvatske obavezuje se da će, u okviru socijalnog dijaloga i procesa sklapanja granskoga kolektivnog ugovora s Nezavisnim sindikatом zaposlenih u srednjim školama Hrvatske i Školskim sindikatом Preporod, pregovarati o pravu na naknadu za rad povezan s održavanjem i provedbom ispita državne mature.

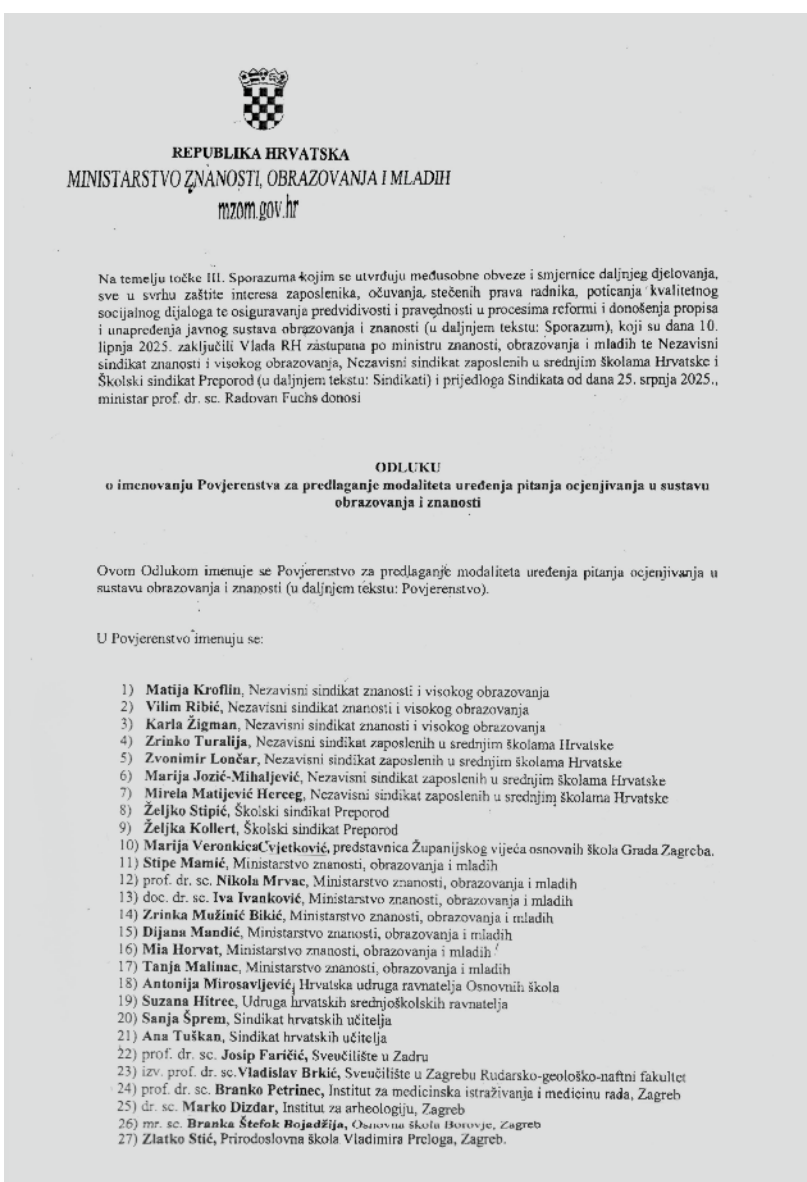
obratili Ministarstvu i upozorili na problem otezanja s formiranjem druge skupine koja je zadužena za pronalaženje rješenja za unaprjeđenje materijalne pozicije zaposlenih u sustavu obrazovanja i znanosti.

Napokon je 12. rujna, s mjesec i pol kašnjenja, sindikati stigli Odluka o imenovanju Povjerenstva za predlaganje modaliteta uređenja pitanja ocjenjivanja u sustavu obrazovanja i znanosti. Sadržaj odluke sindikata je neugodno iznenadio. Iako se u preambuli odluke njen potpisnik Radovan Fuchs poziva na III. točku Sporazuma dviju strana, druga je strana, tj. Vlada Republike Hrvatske, među one koji će ju predstavljati, uz 7 predstavnika Ministarstva obrazovanja (Stipe Mamić, Nikola Mrvac, Iva Ivanković, Zrinka Mužinić Bikić, Dijana Mandić, Mia Horvat i Tanja Malinac) imenovala još deset članica i članova bez da je s tom mogućnošću prethodno upoznala sindikate. Među imenovanima su predstavnice ravnateljskih udruga Suzana Hitrec i Antonija Miroslavić, predstavnice Sindikata hrvatskih učitelja Sanja Šprem i Ana Tuškan, predstavnici zadarskog i zagrebačkog sveučilišta

Josip Faričić i Vladislav Brkić, predstavnici dvaju instituta Branko Petrinc i Marko Dizdar te dvoje zagrebačkih ravnatelja škola Branka Štefok Bojadžija i Zlatko Stić.

Žustar sastanak

Nakon što su primili ministrovu Odluku, sindikati su odmah zatražili sastanak s ministrom Radovanom Fuchsom. Sastanak je održan 23. rujna. Uz predstavnike 3 sindikata (Matija Krofelin, Zrinko Turalija i Željko Stipić) na sastanku su sudjelovali Radovan Fuchs, Stipe Mamić i Božo Pavićin. U ime sindikata, predstavnicima se prosvjetne vlasti uvodno obratio Željko Stipić. Odluka je, prema uvodničarevim riječima, višestruko problematična. Ako se Odluka promatra s pravnog aspekta, ona predstavlja kršenje točke III. Sporazuma gdje je nedvosmisleno rečeno da će stranke Sporazuma, Vlada s jedne strane i predstavnici 3 obrazovna sindikata s druge strane, zajednički formirati Povjerenstvo od predstavnika strana potpisnika Sporazuma. Iz Odluke nije jasno koga u radu Povjerenstva predstavlja 10 pridodanih članova. Na uvodno su izlaganje žestoko

reagirali predstavnici Ministarstva. Prema njima nema govora o kršenju Sporazuma. Uključivanjem dodatnih članova Ministarstvo je, prema riječima Radovana Fuchsa, željelo pridonijeti kvalitetnijem radu Povjerenstva. Žučna je rasprava u jednom trenutku, ministrovim izlaskom iz dvorane, bila i prekinuta. Na sastanku se vidjelo da dvije strane različito gledaju na smisao rada Povjerenstva. Ono bi, prema predstavnicima sindikata, trebalo predložiti promjenu Zakona o plaćama koja bi omogućila izuzeće od ocjenjivanja radnika u obrazovanju i znanosti.

Druga opet strana rad Povjerenstva vidi kao ispunjavanje obveze iz Sporazuma i priliku da se pričekaju potezi drugih ministarstava. Iako je na sastanku bilo radikalnih najava s jedne i druge strane, poput mogućnosti istupanja predstavnika sindikata iz rada Povjerenstva, sastanak je ipak završen „pomirljivo“. Sindikati zasad neće napustiti Povjerenstvo. S ovime će se pričekati sve dok se ne vidi koga će sve Ministarstvo predložiti kao članove u Radnu skupinu za unaprjeđenje materijalnog položaja.

Milan Novačić

Pravno mišljenje: Denis Bajs, odvjetnik

KAKO JE IMENOVANO POVJERENSTVO ZA PREDLAGANJE MODALITETA UREĐENJA PITANJA OCJENJIVANJA U SUSTAVU OBRAZOVANJA I ZNANOSTI

Jednostrana odluka Ministarstva

Od Odvjetničkog društva Mihočević&Bajs d.o.o. Sindikat Preporod zatražio je mišljenje o tome je li Odluka o imenovanju Povjerenstva za predlaganje modaliteta uređenja pitanja ocjenjivanja u sustavu obrazovanja i znanosti donesena od strane Ministra znanosti, obrazovanja i mladih, od 12. rujna 2025. godine, pravilna i u skladu sa sadržajem Sporazuma od 10. lipnja 2025. godine sklopljenog između Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih s jedne strane te Školskog sindikata Preporod, Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja te Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Hrvatske s druge strane.

Pravni izvori i dokumentacija

Pri izradi ovog mišljenja u obzir su uzeti sljedeći pravni izvori i dokumentacija:

Zakon o obveznim odnosima; Odluka Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih Klasa: 023-01/25-02/00394, Ur.broj: 533-05-25-0003 od 12. rujna 2025. godine;

Sporazuma od 10. lipnja 2025. godine

Pravna baza podataka IUS INFO (www.iusinfo.com).

Činjenično stanje i relevantni propisi

Članak III. Sporazuma, od 10. lipnja 2025. godine, sklopljenog između Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih s jedne strane te Školskog sindikata Preporod, Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja te Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Hrvatske s druge strane (nastavno: Sporazuma) propisuje sljedeće:

„Ugovorne strane suglasno utvrđuju da se zbog složenosti i kompleksnosti primjene sustava ocjenjivanja rada službenika i namještenika isti privremeno neće primjenjivati u sustavu obrazovanja i znanosti, a potpisnici ovog Sporazuma zajednički će formirati Povjerenstvo sastavljeno od svojih predstavnika koje će predložiti modalitet uređenja pitanja ocjenjivanja u sustavu obrazovanja i znanosti koji će Vlada Republike Hrvatske razmotriti prilikom predlaganja propisa“.

Odredbom čl. 319. st.1. Zakona o obveznim odnosima je propisano sljedeće:

„Odredbe ugovora primjenjuju se onako kako glase“.

Navedeni sporazum ustvari predstavlja ugovor kojim su strane potpisnice ugovorile neka međusobna prava i obveze pri čemu članak III Sporazuma svakako ne predstavlja nejasnu odredbu.

Dakle, iz stipulacije čl. III Sporazuma proizlazi da su stranke Sporazuma propisale:

da će stranke Sporazuma zajednički formirati Povjerenstvo

da će Povjerenstvo biti sastavljeno od predstavnika potpisnika Sporazuma.

Ministar znanosti, obrazovanja i mladih prof. dr. sc. Radovan Fuchs donio je dana 12. rujna 2025. godine Odluku o imenovanju Povjerenstva za predlaganje modaliteta uređenja pitanja ocjenjivanja u sustavu obrazovanja i znanosti Klasa: 023-01/25-02/00394, Ur.broj: 533-05-25-0003 kojoj je imenovano povjerenstvo na način da su pod rednim brojem 1-9 predstavnici Školskog sindikata Preporod, Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja te Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Hrvatske, da su pod rednim brojem 11-17 predstavnici Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih.

Nadalje, pod rednim brojem 18. imenovana je Antonija Miroslavić, iz Hrvatske udruge ravnatelja osnovnih škola, pod brojem 19. Suzana Hitrec, iz Udruge hrvatskih srednjoškolskih ravnatelja, pod brojem 20. Sanja Šprem, iz Sindikata hrvatskih učitelja, pod brojem 21. Ana Tuškan, iz Sindikata hrvatskih učitelja, pod brojem 22. Josip Faričić, iz Sveučilišta u Zadru, pod brojem 23. Vladislav Brkić, iz Sveučilišta u Zagrebu, Rudarsko-geološko-naftni fakultet, pod brojem 24. Branko Petrinc, iz Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada, pod brojem 25. Marko Dizdar, iz Instituta za arheologiju, pod brojem 26. Branka Štefok Bojadžija, iz Osnovne škole Borovje, Zagreb te pod brojem 27. Zlatko Stić, iz Prirodoslovne škole Vladimira Preloga, Zagreb.

Zaključak

Odluka o imenovanju Povjerenstva za predlaganje modaliteta uređenja pitanja ocjenjivanja u sustavu obrazovanja i znanosti Klasa: 023-01/25-02/00394, Ur.broj: 533-05-25-0003 koju je donio ministar znanosti, obrazovanja i mladih dana 12. rujna 2025. godine NE predstavlja zajedničku odluku potpisnika

Sporazuma nego jednostranu odluku ministra znanosti, obrazovanja i mladih.

Odlukom o imenovanju Povjerenstva za predlaganje modaliteta uređenja pitanja ocjenjivanja u sustavu obrazovanja i znanosti Klasa: 023-01/25-02/00394, Ur.broj: 533-05-25-0003 imenuje se Povjerenstvo koje se ne sastoji samo od predstavnika potpisnika Sporazuma kako je to predviđeno Sporazumom nego i od 10 osoba koje nemaju nikakve veze sa potpisnicima Sporazuma.

Prema tome, Odluka o imenovanju Povjerenstva za predlaganje modaliteta uređenja pitanja ocjenjivanja u sustavu obrazovanja i znanosti Klasa: 023-01/25-02/00394, Ur.broj: 533-05-25-0003 donesena od strane ministra znanosti, obrazovanja i mladih od 12. rujna 2025. godine NIJE PRAVILNA I NIJE U SKLADU SA SADRŽAJEM Sporazuma od 10. lipnja 2025. godine sklopljenog između Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih s jedne strane te Školskog sindikata Preporod, Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja te Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Hrvatske s druge strane.

JELENA KNEŽEVIĆ, PROF. MENTOR ENGLSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI TE REGIONALNA POVJERENICA ŠKOLSKOG SINDIKATA PREPOROD ZA ISTOČNU HRVATSKU

Odnos roditelja i učitelja treba počivati na međusobnom uvažavanju, povjerenju i razumijevanju

Ako pitamo učitelje tko stvara veće probleme, roditelji ili djeca, bez puno dvoumljenja odgovori su isti. Vjerujem da bi se velika većina učitelja složila da su to ipak roditelji. Najveći problemi su miješanje u učiteljsku struku i rad učitelja, pretjerano zaštitnički odnos prema djeci, manjak dosljednosti u odgoju i nedostatak osjećaja odgovornosti te neograničavanje vremena i sadržaja pred ekranima

Svatko pamti omiljenu učiteljicu ili učitelja, zbog načina na koji su nas učili, oblikovali, ali i odgojili. Jedan dan u godini posvećen baš njima, 5. listopada obilježava se Svjetski dan učitelja, s ciljem podizanja svijesti o važnosti obrazovanja, jačanja potpore učiteljima i priznavanja njihove društvene uloge. Dan se obilježava u više od stotinu zemalja, uključujući i Hrvatsku. Proglašen je 1994. godine od strane UNESCO-a u znak sjećanja na 5. listopada 1966., kada je potpisana Preporuka o statusu učitelja.

Učiteljski poziv danas zahtijeva nevjerojatne količine strpljenja, razumijevanja i ljubavi prema djeci i samome pozivu", poručuje Jelena Knežević, profesorica mentor engleskog jezika i književnosti te regionalna povjerenica Školskog sindikata Preporod za Istočnu Hrvatsku.

Naša sugovornica ističe da je posao daleko zahtjevniji nego prije nekoliko godina. "Danas je neusporedivo teže nego prije par godina, prvenstveno jer je struka izgubila dignitet, a samim time i učitelj znatnu dozu autoriteta. Osim toga, nove generacije djece odrasle su uz ekrane i konstantnu izloženost digitalnim sadržajima što rad u učionici čini izuzetno iscrpljujućim", smatra Knežević.

Društvene mreže utječu na pažnju i interes djece

Najveći izazov s kojim se svakodnevno susreće jest manjak interesa kod učenika. "Pretjerano provođenje vremena na društvenim mrežama uvelike utječe na pažnju, fokus, pa i sam interes za rad. Sve veći broj učenika vrlo se oskudno usmeno izražava, što meni kao učiteljici stranog

jezika otežava posao", smatra Knežević.

Odnos roditelja i učitelja trebao bi počivati na međusobnom uvažavanju, povjerenju i razumijevanju, jer je svrha tog partnerstva dobrobit i napredak djeteta. Ipak, taj se odnos lako naruši, a teško ga je ponovno izgraditi. Nerijetko roditelji od škole i djece očekuju previše, pa učitelji često čuju prigovore da su oni krivi za loše ocjene, zahtjeve za dodatnim bodovima ili tvrdnje da je dijete uvijek u pravu i da škola treba preuzeti rješavanje problema u ponašanju. Ako pitamo učitelje tko stvara veće probleme, roditelji ili djeca, bez puno dvoumljenja odgovori su isti.

"Vjerujem da bi se velika većina učitelja složila da su to ipak roditelji. Najveći problemi su miješanje u učiteljsku struku i rad učitelja, pretjerano zaštitnički

odnos prema djeci, manjak dosljednosti u odgoju i nedostatak osjećaja odgovornosti te neograničavanje vremena i sadržaja pred ekranima", kaže naša sugovornica.

Djeca s odgodom upisa sve brojnija

Knežević posebno upozorava na sustavne prepreke u obrazovanju, osobito kada je riječ o djeci koja dobivaju odgode upisa. Ove godine se broj djece koji su dobili odgodu povećao, čak 4138 djece nije krenulo u prvi razred.

"Problem je u razlozima koji se kriju iza odgode upisa, tj. u školskom sustavu koji roditeljima daje prevelike ovlasti i prevagu nad strukom. Kada tim učitelja, stručne službe škole i školske liječnice ustanove da dijete ima poteškoće, roditelj može sve stopirati i to je jedan

od najvećih apsurdna našeg sustava", kaže naša sugovornica.

Dodaje i primjer s djecom kojoj je potreban asistent u nastavi. "Čak i da bi dijete s dijagnostičiranim problemom dobilo pomoćnika, potrebno je odobrenje roditelja, što opet anulira kompetencije struke", kaže Knežević.

Najljepši trenutak u karijeri

Unatoč svemu, najljepše trenutke u svom pozivu pronalazi upravo u onim trenucima kada joj se učenici s osmijehom vraćaju.

"Učenici koji vas se sjete i javljaju nakon osnovne škole s porukama da ste ih nečemu naučili, da ste bili pravedni i da sada razumiju vašu strogoću – to su trenuci koji ostaju zauvijek. Upravo jučer mi je jedan bivši učenik, nakon tri godine, poletio u zagrljaj".

Mirela Pejaković Levstek

BRIGITA FILIPOVIĆ-PAPIĆ, PROFESORICAOM DEFEKTOLOG U CENTRUA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE U RIJECI „VOLE SE MIJEŠATI U TO”

Osjećam se kao uslužni servis, a ne učitelj

Roditelji googlaju i smatraju da sve znaju. Vole se miješati u školski plan i program. Ukoliko kažete da njihovo dijete treba promjenu oblika školovanja, zahtijevaju informacije u prisustvo ravnatelja, povišenog su tona ili plaču. U takvim se situacijama osjećam kao uslužni servis, a ne kao učitelj. Balansiram između učenika i roditelja u nadi da neću narušiti mentalno zdravlje i harmoniju jedne obitelji

i plemenito zanimanje koji pokreću kotač života u učenicima. Učitelji danas nose veliko breme oko znanja, puno prilagodbi, a istovremeno manje stabilnosti i manje autoriteta. Prije je osim stabilnosti bilo i jednostavnije u radu. Danas je dinamičnije i izazovnije te traži stalno učenje i prilagodbu, ali jako opterećujuće. Naprosto nemate svoj vlastiti život. Roditelj si dozvoljava slati upite i konstatacije u svako doba dana i noći, bez obzira na dogovor", kaže Filipović-Papić.

Roditelji se miješaju u nastavni proces čak i nameću svoje mišljenje

Govoreći o izazovima, naša sugovornica ističe da, s obzirom na to da radi s djecom s intelektualnim teškoćama, najčešće nailazi na nedostatak koncentracije i motivacije, različite razine predznanja i interesa

unutar istog razreda, veliku izloženost tehnologiji te sve veći broj učenika s emocionalnim teškoćama.

Sve više čitamo kako se roditelji sve češće miješaju u nastavni proces, nameću svoje mišljenje, stavove, pa čak bez razložno prijavljuju učitelje. Dovoljan je podatak da su fakulteti zamolili roditelje da ne zovu, već da sve što je potrebno trebaju rješavati studenti sami.

"Kroz moje iskustvo roditelji stvaraju više problema. Naime, osim što roditelji previše štite djecu, ne dopuštaju im da preuzmu odgovornost. Ima onih koji očekuju „odlične” ocjene, ali ne pružaju podršku kod kuće, pod okriljem da moraju ovo.... moraju ono.... pa ne stignu pomoći djetetu pri pisanju domaće zadaće, navodno imaju puno obveza i slično.

Roditelji *googlaju* i smatraju da sve znaju. Vole se miješati u

školski plan i program. Ukoliko kažete da njihovo dijete treba promjenu oblika školovanja, zahtijevaju informacije u prisustvo ravnatelja, povišenog su tona ili plaču. U takvim se situacijama osjećam kao uslužni servis, a ne kao učitelj. Balansiram između učenika i roditelja u nadi da neću narušiti mentalno zdravlje i harmoniju jedne obitelji", priča nam naša sugovornica.

Sve veća razlika među učenicima

Svake godine se povećava postotak odgoda upisa djece u prve razrede škole. Oko 4138 djece, iako su stekla dob za polazak u školu, još će godinu dana ostati u vrtiću, odnosno u predškolskom programu. Taj trend postaje sve izraženiji problem jer se iz godine u godinu povećava broj roditelja koji traže, a sustav i odobrava, odgodu upisa u prvi razred.

Odgoda polaska u školu najčešće se odobrava zbog zdravstvenih poteškoća ili zato što dijete još nije dovoljno zrelo u socio-emocionalnom smislu te nema dovoljno razvijene vještine potrebne za praćenje nastave. To se utvrđuje kroz testove spremnosti za školu, pri čemu se procjenjuju grafomotorika, pažnja i koncentracija, emocionalna i socijalna zrelost te kognitivna spremnost djeteta.

"Sve veći postotak odgoda upisa učitelju znači još veća razlika među učenicima, a to je sve veća potreba za individualizacijom u radu i dodatnim stručnim resursima, kao što su logopedi, psiholozi, fizioterapeuti.... i to na dnevnoj razini. Posao je zahtjevan, ali plemenit. Najljepše priče pišu se srcem, a to je kad učenik pronađe snagu u sebi, jer zna da učitelj u njega vjeruje", kaže Filipović-Papić.

Mirela Pejaković Levstek

Svake godine 5. listopada obilježava se Svjetski dan učitelja, dan posvećen svim učiteljicama i učiteljima koji svojim radom oblikuju budućnost društva. Učiteljski poziv u Hrvatskoj često je obilježen nedostatnim ulaganjima u obrazovni sustav, preopterećenošću administracijom te osjećajem da njihova odgovornost i doprinos nisu dovoljno priznati. O učiteljskom pozivu razgovarali smo s Brigitom Filipović-Papić, profesoricom defektologom iz Centra za odgoj i obrazovanje u Rijeci. Punih 26 godina radi s učenicima koji su snižene intelektualne sposobnosti i drugih utjecajnih teškoća.

"Danas je biti učitelj vrlo izazovno, obzirom na dinamiku promjena u samome društvu i školstvu, ali i nadalje vrijedno

16. lipnja U Hrvatskoj Kostajnici održan sastanak ŽV-a Sisačko-moslavačke županije; 17. lipnja u Osijeku održan sastanak ŽV-a Osječko-baranjske županije; 18. lipnja u Orahovici održan sastanak ŽV-a Požeško-slavonske županije; 24. lipnja u Zagrebu održan sastanak ŽV-a osnovnih škola Grada Zagreba; 25. lipnja u Slavonskom Brodu održan sastanak ŽV-a Brodsko-posavske županije; 26. lipnja održan sastanak MZV-Splitsko-dalmatinske županije; 27. lipnja u Putnikovićima održan sastanak ŽV-a Dubrovačko-neretvanske županije i 30. lipnja održan sastanak ŽV-a srednjih škola Grada Zagreba i ŽV Zagrebačke županije. Osvrt na provedene sindikalne aktivnosti i analiza Sporazuma Vlade i 3 obrazovna sindikata - važnije su točke dnevnog reda ovih sastanaka.

18. lipnja Osnovana podružnica u zagrebačkoj Osnovnoj školi Gustava Krkleca. Mihael Jandrej izabran za sindikalnog povjerenika, a Ivana Olivari za zamjenicu sindikalnog povjerenika. U Zagrebu Preporod organizirano djeluje u 87 osnovnoškolskih ustanova. **ČESTITAMO!**

23. lipnja Zbog godišnjih odmora prekinuti pregovori o sklapanju osnovnoškolskog Kolektivnog ugovora. Na sastanku pregovaračkih odbora prošlo se kroz više rješenja iz kolektivnog ugovora u produženoj primjeni (rad u izvanrednim okolnostima, „izletina“, natječaji pri zapošljavanju, testiranje radnika pri zapošljavanju, status osoba zaduženih za sigurnost...)

24. lipnja Započeli pregovori o Dodatku I. TKU-a za službenike i namještenike u javnim službama. Sindikati pred vladu izašli

sa zahtjevima: 12-postotno povećanje osnovice za izračun plaće, povećanje uskrsnice sa 100,00 eura na 150,00 eura i ugovaranje novog materijalnog prava – toplog obroka u iznosu od 100,00 eura.

3. srpnja U Zagrebu održana 9. sjednica Glavnog vijeća. Važnije točke dnevnog reda bile su analiziranje provedenih akcija i Sporazuma između Vlade i 3 obrazovna sindikata. Odlučeno je da se prihvati ponuda agencije Gea Segestika o organizaciji godišnjeg savjetovanja u Bolu, od 16. do 19. listopada. Odlučeno je da se ide u kupovinu poslovnog prostora u Osijeku. Prostor od 86 četvornih metara nalazi se u Reiserovoj ulici 84.

* U Pomorsko-tehničkoj školi u Dubrovniku osnovana podružnica. Za sindikalnog povjerenika izabran Dino Čatović, a za zamjenicu povjerenika Dalija Milić Kralj. U Dubrovačko-neretvanskoj županiji Preporod djeluje u 35 školskih ustanova, 27 osnovnoškolskih i 8 srednjoškolskih ustanova. **ČESTITAMO!**

9. srpnja održan 2. sastanak pregovaračkih odbora Vlade i sindikata javnih službi. Zahtjeve sindikata ministar Marin Piletić ocijenio je neprihvatljivim. Vlada je na zahtjeve sindikata odgovorila ponudom o zamrzavanju osnovice u 2026. i ugovaranjem materijalnog prava, (topli obrok) u iznosu od 20,00 eura. Dogovoreno je da će se pregovori nastaviti u 3. tjednu rujna.

10. srpnja U Ministarstvu rada održan sastanak dužnosnika Ministarstva, predvođenih načelnikom Irenom Bačelić i članova Odbora za pomoćnike u nastavi Sindikata Preporod. Razlog sastanku bilo je uvrštavanje predstavnika Odbora u rad Povjerenstva za uvrštavanje na popis pojedinačnih zanimanja prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja (NKZ). U ime Odbora, na sastanku su sudjelovali Ivana Kovač, Ivan Kolarec i Goranka Marković.

16. srpnja Na zahtjev 3 obrazovna sindikata u Ministarstvu znanosti i obrazovanja održan sastanak. Povod sastanku bio je dogovor o implementaciji Sporazuma. Dogovoreno je da od dva povjerenstva, prvo s radom započne Povjerenstvo za ocjenjivanje i da svaka strana žurno predloži svoje predstavnike. Sa strane Ministarstva na sastanku su sudjelovali državni tajnici Stipe Mamić i Zrinka Mužinić Bikić.

27. kolovoza Osnovana podružnica u Osnovnoj školi Zvonka Cara u Crikvenici. Damir Donadić izabran za sindikalnog povjerenika, a Anja Konstanjšek Brnić za zamjenicu povjerenika. U Primorsko-goranskoj županiji Preporod djeluje u 26. osnovnoškolskih i 8 srednjoškolskih ustanova. **ČESTITAMO!**

12. rujna Osnovana podružnica Preporoda u Srednjoj školi Tina Ujevića u Vrgorcu. Za sindikalnu povjerenicu izabrana Ivana Vukosav, a za zamjenika povjerenice Zdravko Musulin. Preporod u Splitsko-dalmatinskoj županiji djeluje u 71 osnovnoškolskoj i

10 srednjoškolskih ustanova. **ČESTITAMO!**

* Ministar Radovan Fuchs donio Odluku o imenovanju Povjerenstva za predlaganje modaliteta uređenja pitanja ocjenjivanja u sustavu obrazovanja i znanosti. Uz 10 predstavnika sindikata potpisnika Sporazuma i 7 predstavnika Ministarstva, u rad povjerenstva su uključeni, na strani Vlade, predstavnici ravnateljskih udruga, ravnatelja pojedinih škola, fakulteta, instituta i Sindikata hrvatskih učitelja (10 predstavnika).

16. rujna U Graditeljsko-geodetskoj tehničkoj školi Split osnovana podružnica. Za sindikalnu povjerenicu izabrana Margarita Kaliterna, a za zamjenicu Lada Vojković. U Splitsko-dalmatinskoj županiji Preporod djeluje u 71 osnovnoškolskih i 11 srednjoškolskih ustanova. **ČESTITAMO!**

18. rujna U porečkoj Osnovnoj školi Finida osnovana 600-ta podružnica Preporoda. Vesna Gošta izabrana za sindikalnu povjerenicu, a Maja Prević za zamjenicu povjerenice.

Preporod u Istarskoj županiji djeluje u 25 ustanova, 20 osnovnoškolskih i 5 srednjoškolskih. **ČESTITAMO!**

22. rujna U Rijeci održan sastanak Županijskog vijeća Primorsko-goranske županije; 23. rujna u Pribislavcu održan sastanak ŽV Međimurske županije; 24. rujna u Oroslavju održan sastanak ŽV-a Krapinsko-zagorske županije; 25. rujna održan sastanak u Mirkovcima ŽV-a Vukovarsko-srijemske županije; 26. rujna u Osijeku održan sastanak ŽV-a Osječko-baranjske županije; 29. rujna održan sastanak u Puli ŽV-a Istarske županije i 30. rujna u Petrijancu održan sastanak ŽV-a Varaždinske županije. Točke dnevnog reda su bile: Implementacija Sporazuma od 13. lipnja, pregovori o Dodatku I. TKU-a i obveze sindikalnih povjerenika na početku školske godine.

23. rujna U dubrovačkoj Osnovnoj školi Montovjerna osnovana podružnica. Za sindikalnog povjerenika izabran Luka Baule, a za zamjenika povjerenika Mario Varezić. Preporod u Dubrovačko-neretvanskoj županiji djeluje u 36 školskih ustanova, 28 osnovnoškolskih i 8 srednjoškolskih. **ČESTITAMO!**

* U Ministarstvu znanosti i obrazovanja održan sastanak na kojem su sudjelovali Radovan Fuchs, Stipe Mamić, Božo Pavićin, Matija Kroflin, Zrinko Turalija i Željko Stipić. Sastanak je sazvan na zahtjev sindikata. Razlog sastanku je bilo nezadovoljstvo sindikata Odlukom ministra Fuchsa o imenovanju Povjerenstva za predlaganje modaliteta uređenja pitanja ocjenjivanja.

Sretan Svjetski dan učitelja!

Dana 5. listopada, obilježavamo Dan učitelja – dan koji nas podsjeća na važnost i snagu ovog poziva.

U vremenu kada se vrijednost učiteljskog poziva često ne prepoznaje dovoljno, kada se položaj učitelja u društvu često zanemaruje i nedovoljno cijeni, kada se izazovi množe, a podrška izostaje, učitelji svakodnevno nesebično daruju svoje znanje i srce. Uloga učitelja u društvu važnija je nego ikada.

Učitelji svakodnevno rade tiho, ali moćno – s puno truda, srca i odgovornosti. Unatoč preopterećenosti, potplaćenosti i sve češćeg nerazumijevanja, iz dana u dan učitelj daje najbolje od sebe djeci i mladima.

Školski sindikat Preporod želi vam sretan Dan učitelja – dan onih koji stvaraju budućnost!

Glasilo Školskog sindikata Preporod

Šubićeva 42/2
10000 Zagreb

Izdavač: Školski sindikat Preporod

Uredništvo:
Željka Kollert
Sebastijan Troskot

Urednik: Željko Stipić

Glasilo je besplatno; prijavljeno je Ministarstvu kulture sektoru za informiranje 19. lipnja 1995. godine, klasa: 008-02/95-01-01, ur-boj: 532-03-5/2-95-01/142. Rješenjem Ministarstva kulture od 6. srpnja 1995. godine

klasa: 612-10/95-01-1267, ur-boj: 532-03-1/7-95-01.

Glasilo je oslobođeno poreza

Graf. priprema: Nenad Pejušković (MKGZ)
Tisak: Denona d.o.o.